

@Weekly 1
06-12/04/2013

"การพูดคุยกับผู้ป่วยต้องใช้สติและเมตตา เพราะทำให้ผู้ป่วยเกิดความกลัว แม้ร่างกายทุกข์ แต่จิตใจผ่อนคลาย เมื่อผู้ป่วยยิ้มได้ ญาติก็รู้สึกดีไปด้วย และทำให้รู้สึกว่าเรามีส่วนในรอยยิ้มนั้น"

ในปลายวันนั้น เราจะได้เจอกับ นฤมล (นามสมมติ) ผู้ป่วยด้วยโรคหัวใจไม่หาย ชีวิตก็แย่ ช่วงแรกจิตใจตกต่ำ คิดแต่จะกระโดดหน้าตึกโรงพยาบาลฆ่าตัวตาย แต่เมื่อได้พูดคุยกับกลุ่ม ก็จิตใจดีขึ้น มีหลักยึดเหนี่ยว มีกำลังใจ

"ท่านดึงหนูออกมาจากทิวาต่างยามนั้นได้แล้ว และชี้ให้หนูมองออกไปนอกหน้าต่าง ให้เห็นถนนในสิ่งที่สบายใจ ตอนนั้นเด็กคิดกระโดดหน้าตึก คิดแต่จะฆ่า เพื่อออกจากที่นี่" นฤมล เล่า

นางฉันทน์ ทองอินทร์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ มหานคร เล่าว่า ณ ปลายทางสุดท้าย การบอกทางสำคัญ คนทุกคนมีหวัง

Community
เรื่อง... วันพระมา อภิธรรมาณต์
บุญภาพ กิตติสุนทรโกภาส

อาสา กิจจานุกรรม จัดส่งธรรมนำทางผู้ป่วย

พูดถึงการเดินทาง ในบ้านผู้ป่วยที่ค่าเช่า มีโอกาสได้เดินทางไปกับน้องคนหนึ่ง เพื่อไปร่วมสังเกตการณ์กลุ่มอาสาสมัครธรรม ที่ รพ.วชิรพยาบาล ตอนสามเสาค่ายกัน เราทั้งคู่ได้พบการเย็บเย็บให้กำลังใจผู้ป่วย การจัดกิจกรรมกลุ่มให้คำปรึกษา แนะนำการวางท่าทีต่อความเจ็บป่วย ตลอดจนการจัดส่งธรรมะเดลิเวอรี่แบบข้างเตียง ทั้งหมดที่ได้พบในม้วนวันนั้น ได้กลายเป็นความหมายของการเดินทางในอีกมิติ ซึ่งแตกต่างจากที่เคยรับรู้มาอย่างสิ้นเชิง

คือธรรม แปลว่า ธรรมเพื่อการเจ็บไข้ ถ้าจะให้ย้อนไป จุดเริ่มต้นที่เห็นจะเป็นที่ขึ้นเรียนปริญญาโท สาขาวิชาชีวิตและความตาย ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย แห้ววิชาที่ผ่านไปแล้ว แต่คือจุดเริ่มต้นที่นำมารวบรวมและพระ ผู้สนใจต่อความตายและการเยียวยาแบบองค์รวมเชิงพุทธให้ได้มาพบกัน ก่อตั้งเป็นกลุ่มจิตอาสาเยียวยาผู้ป่วยเจ็บป่วยตามพยาบาลมากมายหลายแห่งในเวลาต่อมา

พระมหาสุเทพ สุทธิญาณ วัตรสังฆวิศยาราม วรวิหาร ประธานกลุ่มอาสาสมัครฯ เล่าว่า ชีวิตและความ

ตาย และนำความเป็นไปของชีวิต ความเข้าใจชีวิต รวมไปถึงการกระทำตามเข้าใจต่อความตาย เมื่อรู้แล้วก็อยากแบ่งปันผู้อื่น โดยเฉพาะผู้ที่ต้องการอย่างยิ่ง นั่นคือผู้ป่วยระยะสุดท้าย ที่ความตายใกล้มาเยือน

ปี 2551 ขณะนั้นยังเป็นพระนิสิต หลักสูตรกำหนดให้เดินสายทำความเข้าใจกับชีวิตและความตายที่สถานพยาบาลต่างๆ นอกเหนือจากวชิรพยาบาล ยังมีศิริราช จุฬาลงกรณ์ ภูมิพล พ.เด็กและ พ.สงฆ์ กำหนดเป็นตารางเย็บสัปดาห์ละครั้ง หรือเดือนละครั้ง ต่อมาแม่เจ้าเรียนจบ ยังมุ่งมั่นเดินสายต่อเนื่อง ขณะที่กลุ่มก็เข้มแข็งขึ้น ถึงปัจจุบันมีคณะรวม 20 รูป และรวรวาลิกจำนวนหนึ่ง

กิจกรรมเน้นการดูแลผู้ป่วยใน 4 มิติ นั่นคือ กาย ใจ สังขารและจิตวิญญาณ เน้นที่ใจ สังขาร และวิญญาณ ซึ่งมีตั้งแต่การสวดมนต์ การให้กำลังใจ การเป็นสะพานบุญ และธรรมะข้างเตียง เป็นต้น

"ตั้งแต่พระพุทธองค์ที่ว่า ทางทั้งหลาย พระพุทธเจ้าเป็นผู้บอก เธอเป็นผู้เดิน มิได้แห่งความตายนี้ก็ดูจกั พระคือผู้บอกทาง ส่วนท่านทั้งหลายคือ ผู้จะต้องเดินไปด้วยตัวของตนเอง" พระมหาสุเทพ เล่า

"แม่คนใช้ที่เข้มแข็ง พยายามเช็ดหน้าไล่ความตาย แต่ไหนแต่ไรวันที่เราเข้าไปและให้เธอ เธอปล่อยใจได้แล้ว กิจกรรมของกลุ่ม สร้างประโยชน์มาก อย่างน้อยก็นำความสงบเย็นมาสู่คนที่กำลังต้องการมันที่สุด" นางฉันทน์เล่า

สำหรับวันและเย็นที่ถึงกับอยู่ในความทรงจำ พระมหาสุเทพเล่าว่า คือครั้งหนึ่งที่ รพ.จุฬา เมื่อหลายปีก่อน ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ยืดเครื่องช่วยพยุงชีพเกือบทั้งหมดแล้ว มีแต่อกซิเจนหายใจที่บ่งประคองอยู่ ประมาณว่าพร้อมไป แต่ก็ไม่ไป

3 วันแล้วที่นอนไม่หลับอยู่บนเตียง ธรรมบทสุดท้ายจึงเป็นการสนทนาฝ่ายเดียวจากพระมหาสุเทพ ผู้ป่วยเมื่อนั้นแต่ก็รับรู้ได้ว่ากำลังตั้งใจ ท่านเริ่มด้วยการชื่นชมในความดีของเขา ก่อนที่จะชวนเขามาเข้าร่วมบุญ เขา ท่านมหาสุเทพกล่าวด้วยความเป็นบาลี ขออุทิศบุคคลที่ได้ล่วงเกิน ในทั้งที่นั้นตาของผู้ป่วยก็เปิดผั่งขึ้น ท่านกลางเสียงฟังท่าทศกะสังของบุญชาติ

"จากนั้นจึงชวนรับศีลต่อไป พร้อมทั้งครอบครัวยังตั้งแตศีลข้อหนึ่งลำดับไปจนข้อห้า รับศีลไปทีละข้อๆ จนครบ ขณะที่ลมหายใจแผ่วลง จนสงบเงียบเรียบร้อย ณ ปลายทางแห่งสุดท้ายของชีวิต เป็นวาระสุดท้ายจริงๆ ที่เกิดขึ้นต่อหน้าต่อตาคนมา นับหนึ่งคือการได้เป็นพยานของสิ่งที่เกิดขึ้น ธรรมที่โยนเข้ามาในใจ และจิตก็เบิกบานได้ด้วยธรรมนั้น"

เมื่อจิตไม่เศร้าหมอง สุจริตก็เป็นอันหวังได้ ความคาดหวังของกลุ่มอาสาสมัครฯ ไม่มีอะไรมากไปกว่าการได้ทำหน้าที่พระ โดยไม่หวังอานิสงส์ประโยชน์ใดๆ

23